

Библиотека Машице српске

~~Р/ 3044~~

РЕЧИЦЕ

М. С. СРЪКИНЪ.

II.

P19 Cp I 565/2.1

P13064

Милоу Гускину

Александровичу
са милоу до дузи дузи
кѣи и права Гускина
орозак свое

ПЕСМЕ.

на рѣи Клемендан у Иванову
1856.

Милоу Александровичу

Handwritten text, likely a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a date or a reference number.

Handwritten text, possibly a name or a title.

Handwritten text, possibly a name or a title.

Handwritten text, possibly a name or a title.

RECEIVED

Handwritten text, possibly a name or a title.

Handwritten text, possibly a name or a title.

РД 3044

1000

Р. 19 Ср 1565/2.1

ХЕГМЕ

М. С. СРЪКИНЪ.

II.

У ЗЕМУНУ.

КНЪИГОПЕЧАТНЯ I. K. СОПРОНА.

—
1855.

Кнв. бр. 178097

КНИЖНИ САРД

1897

НЪНОМЪ СІЯТЕЛСТВУ,

ГОСПОЃИ

ПОЛЕКСІИ НИКОЛАЄВИЦА,

РОЂЕНОЙ

КНЯЖЕВНИ КАРАЂОРЂЕВИЦА,

ШЕЪ ВЛАДОДАРНОСТИ

ПОСВЕЃУЕ

М. С. СРБКИНЯ.

UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

JOHN J. HARRIS

1900

PHYSICS

PHYSICS

1900

ПОСВЕТА.

Кадъ лепой души живота сунце
Зайће вѣчно, па јоште рано,
Лепый трагъ нѣговъзначи суза,
Съ коіомъ с' та душа одпрати тамо.

Кадъ сунце Твоіой Сестрицы зађе
Сва Отачбина заплака нѣна,
А и я знадо Анђела тога,
И моя тужна зачу се пѣсна.

Пѣсна се Теби на срце с'вила,
Ерѣ Име Сеє проноси она,
Коя се рано одсели вѣчно
Одъ свию свои, и с' землѣ лона.

У томе чувству справѣ Сестре свое
Ты штедру пружи помоћи руку
Пѣсмама моимъ, те ій преладе
Давно желѣномъ по Роду путу.

Некѣ иду, иду, алѣ Име Твоє
За украсѣ я имѣ придаємъ сво,
Ерѣ ко да небы и души Таквой
Спомена вѣчногѣ вѣнацѣ оплео.

ПЛАЧЪ

ЗА ПЛЕМЕНИТОМЪ СРБКИНЪОМЪ

КЛЕОПАТРОМЪ.

Умилно цвѣтакъ цвѣтао бѣше,
 У румениду майскога ютра,
 Али ахъ само єднога дана
 Срѣ бѣше с'венуть и клоно сутра,
 А данасъ тужни оре се гласи:
 Клеопатра намъ премину вѣчно!
 О какавъ цвѣтакъ са Србске землѣ
 Примашъ садъ гроба ты нѣдро мрачно!
 Знай да тай цвѣтакъ срцу свакоме
 Узкинуть есте у земљи Србской
 Срѣ є свакъ животъ желіо дугій
 Подъ овимъ небомъ той души лепой,
 Коя є была украсъ свогъ пола,
 Смѣрности примѣръ, у срцу своме
 Ко благо ютро, анѣо съ душомъ
 Была є Она на свѣту томе,
 Ал' свѣтъ се нѣзинъ угаси брзо,
 Земля є данасъ вѣчито кріє,
 Далєко, близу, у Роду нѣномъ
 С' чувствомъ се суза за ньоме лє. —

Почивай тихо Ты каплю млада,
 Ты лепый цвѣте са Србске землѣ
 Твою садъ душу лепшій свѣтъ кружи
 Свѣтъ лепе вѣчне небеске славе,
 Гдѣ Ђорђе Тебе — унуку срета,
 А Ты му носишь зеленый вѣнацъ,
 Вѣнацъ напредка, славе Србске
 Унуку, вѣнацъ, цѣлуе Борацъ!!! —

8. Юніа 1855.

КАРАЋОРЋУ.

Србска судба врло превртљива
 Паде небо у кое е гледо
 Избавитель робинѣ Србіе
 После сунца навуче с' облакомъ,
 И далеко отргну юнака
 Одъ намѣре духа нѣговога,
 Па најпосле црна неумитна
 Съ родомъ србскимъ іоштѣ непомирена
 И смртъ рану на путъ му изтисну
 Горку чашу правоꙗ мученика.
 Караѣорѣе надъ Србіомъ звѣздо
 За коіомъ е слобода синула,
 Ты си лепо браћу осветіо
 Бирчанина и кнеза Алексу,
 И све друге што су попадали,
 Надъ гробомъ имъ уздрмао луну
 Те су врази пали илядама,
 А тебе ће рука Спасителя
 Осветити са срећомъ Народа!
 То ће бити радостъ твоіой души,
 И награда за смртъ мученика!!!

ИЗЛИВЪ ЧУВСТВА РАДОСТИ

НѢГОВОМЪ ЦАРСКОМЪ ВЕЛИЧЕСТВУ ВЕЛИКОМЪ

ВОЙВОДИ СРБСКОМЪ

ФРАНЦУ ИОСИФУ I.

ПРИЛИКОМЪ СРЕБНОГЪ ИЗБАВЛЕНЯ

14 ФЕБРУАРА 1855.

У топломъ чувствѣ искрене радости
Твомъ трону Боже, Србинъ гласъ подиже,
Гласъ смѣрне хвале на милости
Што си намъ животъ драгій заштитио.

Заштита е Твоя была очевидно,
У грозномъ часу, кадъ пакленый изродъ
Смртоносно подиже оружъ
На доброгъ Цара, Отца отечества.

У томе часу Србъ гледа Анђела
Гдѣ с' брзо спусти у облаку свѣтломъ
Обастре Главу Помазану,
Убица паде, Царъ милый живи.

Пресвѣтлый Царе! на свакомъ благу прво
Србинъ е навикнутъ „Хвала Богу“ рећи.

Ніе навикнуть: рођено є с' ньиме.
Па садъ ће Теби чувства да изкаже.

Любимче Божій, милый Владаоче!
Срца се наша топе у веселю
Гледећ' Те жива на престолу
Са скиптромъ правде свима народима.

Гледећ' Те жива, у зору и свое
Будућности срећне Србинъ се загледа,
Па топле хвале и молитве
Престолу вѣчномъ за Тебе шалъ.

А дал' є ово чувство истинито
Нека сведоче крвава боишта,
Гдѣ се редови рушили Срба
За царскій престолъ Хабсбургско Лотрингскій.

И онај ускликъ Войводства Србіе
При высочайшемъ доласку Войводе
Франца Јосифа Цара благогъ
Кой словомъ силнымъ оживи Име то.

А новыи животъ ютро є злаћано
Сунце га прати, тко є то сунце?
Ты свѣтлый Царе! Свѣтлый Свѣтлый,
Зле судбе облакъ више невидіо,

Богъ нека благій и одъ садъ брани Те
Одъ свакога врага и супостата.

То наша црква пои дневно.
Дубокимъ одзывомъ вѣрна срца бруе.

И свуда громке изводе ти пѣсме
У споменъ оногъ знаменитогъ дана
По избавленю очевидномъ свише,
Кои є посто предметомъ певаня.

у Врднику Войводству Србиі 1. Мая 1853.

Р О Б Ъ.

Кадъ с' поноћни вѣтри дижу,
 А створеня у сну сва,
 Онда месецъ са свогъ свода
 Надъ Аваломъ тихо ся.

Онъ се спушта у гудуре
 Гдѣ се крие ядъ и плачъ,
 Прама нѣга Србъ огледа
 За обрану свою мачъ.

С' нѣме Србинъ тугу дѣли
 За вою в немъ савъ свѣтъ;
 Онъ му тайне путе свѣтли
 Кадъ га гони душманъ клетъ.

Ты с' и самномъ путовао
 Кудъ ми каза нада путъ; —
 А у мрачной садъ тамницы
 Састая се с' тобомъ другъ.

Онда с' прамъ твогъ зрака блисто
 Оружія моегъ сая;

А садъ копль, мачъ и оклопъ
На юнаку ніє, ай!

Нити златный калпакъ трепти
И челенке на нѣмъ красъ;
Ниги витезъ предъ юнацы
Бойне трубе слѣди гласъ.

То све прође као дани
Кадъ се блисто славе зракъ,
Надъ брегови домовине,
Кою сада скрива мракъ.

О да с' нѣномъ славомъ мене
Данасъ скрива тамный гробъ;
Да ме нигда амо гдѣ самъ
Недонесе судбе бродъ. —

У множини витезова
Што у борби снађе српъ
Да и мое име числи
И стоминѣ данасъ Србъ.

Па кадъ славе и слободе
Процвѣто бы опетъ цвѣгъ
Гробъ бы мени озаріо
Као зора зракомъ свѣтъ.

А овако сужнымъ робомъ
 Губишь мене майко ты,
 У дальни ту҃егъ свѣта
 Свршиће се мои дни.

Робъ за тебе ништа нема
 Аль будущность има све,
 Ясный гласъ ми нѣзинъ звони
 Крозь зидове мрачне те.

Звони, звони, любкимъ звукомъ
 Допрати мой вѣчный санъ
 Ёрь улюлянъ тобомъ, лакше,
 Свршићу я бѣде данъ!

1847.

П Ъ С М А.

Читала самъ да има мутни дана
 Изъ тогъ свѣта едной лепой души,
 Аль истина та ми е незнана,
 Нит' вѣруемъ да с' честитый ружи.

Мени свѣтъ е едно полъ райско,
 А сунашца зрацы ведри туди.
 Као што е ово ютро майско
 Веселе су те детиньске груди.

Али едно: ка' у ютру майскомъ
 Што недаде зефиръ лишћу мира,
 Тако мене у момъ срцу младомъ
 Една чезня непрестано дира.

Она моє чудно стеже груди,
 Изъ долъ ме овде на брегъ вуче,
 А одавде крилима зашушти,
 Чисто болно далъ ме повуче.

Управъ донде гдѣ се оно дижу
 Они плави у зраку брегови,

Тамъ застане, пакъ се онда нижу
 Богъ зна каква чувства к'о санови.

Тамо, ка' да вели душа,
 А оку се одкинути неда,
 Овде заманъ зове май и ружа,
 Тамъ е болъ куда око гледа.

Земљо, земљо, дал' то одтудъ бива
 Што с' надъ тобомъ Србско небо плави?
 Иль што с' земля ты мой дѣдова
 Пакъ бы стабло опетъ на стубъ правы

{ Фрушка Гора несрди се на ме,
 Твое цвѣће свуда лепо цвѣта,
 Ал' е овде наймилие за ме
 Одкудъ с' лепо ономъ краю гледа.

Овай брежчићъ нашегъ винограда
 Гдѣ с' марела у высину кани,
 Одъ мене е у момъ чувству сада
 Тамо гледећ': красотомъ, незвани.

ПРОЛЕЋНОМЪ ЦВѢЋУ.

1848. год.

Цвѣтай сада, лепо цвѣтай
 О пролећа милогъ цвѣће,
 Китнясто се свудъ разцветай,
 Многи вѣнацъ садъ се сплеће.

Садъ те Србска дѣва бере
 С' усхићенѣмъ срца свога
 И на нове путе стере
 Сыновима милогъ Рода,

Србъ у вѣнацъ китнястъ вѣ
 На заставе за сло боду,
 Кити груди гдѣно бѣ
 Пламомъ срце къ своме Роду.

Лепо си ты увѣкъ цвало
 О пролећа милогъ цвѣће,
 Свагда было радо брано,
 Ёръ га нема тко те неће.

Ал' садъ неће т' изгазити
 Успаваногъ духа време,
 Већ се дѣла славна збити,
 Ено с' Срби одъ свудъ стреме,

Одъ свудъ стреме да пробуде
 Майску зору србскомъ роду.
 Нит' имъ очи заманъ блуде
 Зора е већ на исходу:

Ербо Србинъ буданъ стои
 На прошлости тужномъ гробу,
 И минула лѣта брои
 Тражећ' лѣка своме Роду.

Ты кадъ после дуге зиме
 Озеленишъ и разцвѣташъ
 Обрадуешъ свакогъ тиме,
 Развеселишъ и разпѣвашъ:

А садъ цвѣташъ после дуге
 Зиме едногъ рода славногъ,
 Пакъ се пѣсме оре свуде,
 Пѣсме Србскогъ дана майскогъ.

И кадъ прећешъ твоје доба
 Знај да нећешъ увѣнути,

Па и више самогъ гроба
Ты ћешъ свѣже іоштъ цвѣтати.

Твой ће цвѣтакъ быти споменъ
На те наде пуне дане;
Благо Србма кои с' дѣломъ
Тога цвѣтка буду граде.

1. Мая 1848.

П Ъ С М А

ПО ПОЗНАТОЙ ПЪСМИ: „ВОЖДЪ НОВАКЪ ТАЙНО.“

У ютру рано чимъ зора заплави
 Книћанинъ Стево с' войскомъ се справи,
 Хити Дунавъ да преброди
 Браћи своіой там' у бѣди
 И невољи коя ече
 У помоћъ притече.

Млогога сына Книћанинъ одводи,
 Миливой с' њима заедно одходи:
 На гласъ бѣде браће свое
 Вуче срце те херое,
 У дальину на боишта
 Са свои огњишта.

На шайка они Дунаво пређоше,
 На брзи коньи к' Панчеву стигоше.
 Ту Кишъ стои, топомъ грува,
 У намѣри све да сурва,
 Рече неће одъ Панчева
 Остат' ни камена.

Ал' залудъ нѣму юначка рѣчь дана,
 С' нѣме се бору мишице Србина.
 Гледи яданъ гдѣ му пада
 Одъ мачева Србски гарда,
 Пакъ повика, бѣж'те, бѣж'те:
 Бы'ће горе штете.

То рече нагло па коня ободѣ,
 Низъ полѣ равно бѣгаюћ' отидѣ
 Войницы се разбѣгоше
 Незнаде се кои брже,
 И „басама вадрацъ“ вичу,
 Али текъ измичу.

Не бѣжи Кишу, повика Миливой,
 Юнакъ си кажу юначки дакле стой.
 Алъ Кишъ бѣжи безъ обзира
 Преко дуга равна поля;
 Србе више нерадъ вид'ти
 Камол' с' нѣма с' бити.

КНИЃАНИНУ

ПРИ ПОЛАЗКУ НЪГОВОМЪ У ОТЕЧЕСТВО.

С' Богомъ пошо о Юначе
 Отачбини премилой,
 Изъ кое те любовь крену,
 К' нама браћи рођеной.

Ты си на гласъ туге наше
 Оставио дома прагъ,
 Одъ юначке твоє руке
 У Банату паде врагъ.

Наша дико Книћанине
 Ты остави дѣла цвѣтъ
 Да се прича Име твоє
 Докле трає србскій свѣтъ.

Ты се с' бойногъ поля данасъ
 Натрагъ враѣашъ дому твоємъ,
 Полазећи нама велишъ:
 Мила браћо садъ с' Богомъ!

С' Богомъ пошо о Юначе
 Мы плачуѣи велимо,
 Єрь се с' тобомъ и свомъ браѣомъ
 Тешко данасъ расстаємо! —

С' Богомъ браѣо! понесите
 Поздравъ браѣи тамо свой:
 Богъ намъ свима помагао
 У невољи ахъ свакој!

Понесите топлу хвалу
 До вашего престола;
 Богъ нека га штитомъ брани
 Своимъ моћнимъ одзгора!!!

СУДБИ РОДА СРБСКОГЪ.

Горка судбо рода славногъ
 Сынъ те нѣговъ тужно пита:
 Зашто Србству сунце скривашъ
 И данъ у ноѣ претварашъ?
 Докле с' бѣдомъ да се бори
 Силногъ цара унуче юначко
 И у срцу своѣ стрепи
 Одъ удара судьбе твогъ?

Ты се горко играшъ с' родомъ
 Кои рѣкомъ кровь пролива
 И уцвѣлѣнъ сада стои
 Броѣт' твоѣ ударе;
 Тражеѣт' славу роду своѣ
 Царъ умире изванъ отачбине,
 А единче дома царскогъ
 Мачъ обори Србину.

Тужный споменъ бойногъ поля
 Срце Србу раздире;
 Престоль, слава, и слобода,
 Ту у еданъ паде гробъ!
 Црный облакъ надкри землю

Кадъ изгуби Србинъ отачбину;
 Ланцы тешки за юнака,
 У туђини тражи кровъ! —

Стефанъ умре! мутна судбо
 Сакри прошлостъ завѣсомъ;
 Свако твоє црно дѣло
 Крепка прати надежда;
 А надежда ова крепка
 Србскогъ рода на Тебе е Творче!
 Тимъ укрепљенъ усредъ бѣде
 Као стѣна стои Србъ.

1849.

КНИЃАНИНУ

ПРИ ДРУГОМЪ ПОЛАЗКУ НЪГОВОМЪ У ОТЕЧЕСТВО.

О Србіо срећна мати
Прими опетъ Сына твогъ,
Когъ ти одзва изъ наручя
Яукъ горкій Рода тогъ.

Као Анђео с' неба послатъ
Приспѣ Юнакъ к' нама тадъ,
И уклони снажномъ рукомъ
Предстоѣћи роду падъ.

Залудъ врази на хероя
Удараше свомъ силомъ;
Храбро с' брани Витезъ Србскій
Ньи обара десницомъ.

Книћанине Рода дико
Богъ е дао паде врагъ,
Србска майка жельно хита
На свогъ дома милый прагъ,

Гдѣ подъ кровомъ огорелымъ
Аль у земли слободной

Тебе прати съ благословомъ
Домовини премилой.

Тамо дуго, дуго живи
Юначества дивный цвѣтъ,
Ког' одрани мати србска
А цѣлый га виђе свѣтъ.

Юначка Ти дѣла Твоя
Вѣчнымъ быт' ѣ споменомъ,
Ког' ѣ отаць кадъ умире
Предавати сыну свомъ.

Србска мати люляюћи
У колевцы Србина,
Пѣваѣ му юначество
Книѣанина Стефана!

1849. На данъ Книѣаниновогъ долазка у Мана-
стирь Св. Кнеза Лазара.

СОЧИНТЕЛЮ СЛ. В.

Плачи плачи потомче Косова
 Лепо тебе краси суза твоя,
 Кою лієшь за єднимъ народомъ
 У далекомъ свѣту теби сродномъ;
 Изъ тихъ суза проницава цвѣће
 Да се теби у вѣнаць уплеће.
 Мило т' краси суза за Косовомъ
 И то чувство за нашимъ народомъ,
 Кои горке претрпи ударе
 И іоштъ двори туђе господаре.
 Єдно твоє лепо отечество
 Незна выше што є туђе робство.
 Ал' Косово свію гробъ є славе,
 С' нѣга Срби у несрећи чаме.
 За то онай ко є Србинъ правый
 Сузе ліє макаръ и у слави.
 Ты си такавъ, плаче срце твоє
 И узъ гусле тужну пѣсню поє,
 Твоє чувство правоъ є Србина,
 Вила твоя пѣсна є волшебна,
 Чудно ми се окол' срца віє
 Сво се срце сузама обліє,

Небо, звезде, што размету буря
 А судба ий іоштъ неће да скупля. —
 Твое чувство и мое есть едно
 Србска срећа пристаниште жельно,
 Ал' духъ мой є према духу твоем
 Чунићъ малый прам' броду вел'коме;
 Нит' я могу пѣват' такву пѣсню,
 Ал' немогу непѣват' ни єдиу,
 Зато првый кадъ савіємъ вѣнаць
 Ты ћеш' быти окићеный пѣваць!

1849. год. по прочитаню Сл. В.

ПОЛАЗЕЊИМЪ ГРАНИЧАРОМЪ.

С' Богомъ пошли витезови
 У далеке землѣ край!
 С' Богомъ србско срце вели
 На Вашъ данасъ опроштай.
 Богъ, и храбрость србскогъ сына
 Некъ путуе дневно съ Вама,
 Мы остала браћа, сестре
 Пратиће Васъ наше желѣ.

За Вама ће дальне Фрушке
 Плавити се брегови,
 Пытаћеду србске майке
 Гдѣ су наши синови? —
 Остављѣна любѣ тужно
 Управляће око сузно
 Преко брега и долина
 Гдѣ є туђа домовина.

„Ніє овдѣ полѣ мило,
 Србскій юнакъ казат'ће,

„Ярко сунце ту є ладно
 Болъ греє кодъ куће;
 Ведріє є небо тамо
 Зеленіє полъ равно,
 Лепши лузи и брегови
 Єръ смо нѣни ми синови.“

1850. печатано у Войвођанки.

НА ЄДНОМЪ ГРОБУ.

Ту є мѣсто, ту останцы
 Куда чезня блуди,
 Али мртви тешки санцы
 Немож' да-і пробуди.

Радованѣ све є тада
 Овдѣ затрцано;
 Место оногъ ведрогъ дана
 Инѣ попададо.

Лепе наде, благо небо,
 Облакомъ навуче,
 Погледъ вес'о кудъ в гледо
 Замало одъ юче

А данаске суза с' ліє
 И овуда блуди,
 Питаюћи: гди є, гди є? —
 Заръ се іоштъ небуди!

Садъ є оно лепо доба
 Кадъ те зваше гласи —
 А садъ више твога гроба
 Пролећу уздаси! —

1850. у Маю.

ПЕСМА ЄДНОГА ВЕЧЕРА.

Како ово тихо вече
 На срце ми дѣйствує,
 Усамлѣно своя чувства
 Болѣ у рѣчь изліє.

Гледећ' небо са звездама
 Духъ се у высъ диже мой,
 Све што очи ума гледе
 Садъ налази изливъ свой.

Сяйный месяцъ краси небо
 И полако шествує,
 Погледъ ока мога нѣму
 Тугуюћи слѣдує.

У срцу се спомень буди
 Очи прошлость гледаю,
 Како сръбски витезови
 По сръб-стану шетаю.

Спрамъ месеца оружіе
 Прегледа имъ войске вождъ;
 Ил' душманскомъ стану ближе
 Управляю тихо ходъ. —

Илъ у санка сладкогъ крили
 Кадъ сва войска почива,
 Самъ войвода брижно погледъ
 Къ плавомъ небу упавля. —

Тако гледимъ Обилића
 Гдѣ се друз'ма тугуе,
 Црног-Ђорђа, Айдук-Велька
 У горама Србіе.

Гледимъ како съ войводама
 У туђину плови чунъ,
 И надежде Родъ тад' лишенъ
 Ньима слѣди туге пунъ.

Ноћъ га турскомъ оку скрива,
 Осветлява месецъ путъ;
 Милошъ юнакъ іоштъ остае,
 Сръ га србска боле грудъ.

Ту уздисай груди диже,
 Срце съ чувствомъ говори:
 „Ой месече іоштъ ты гледишъ
 Да се с' бѣдомъ Србъ бори.

Ты невидишъ више Призренъ
 Као негда у слави,
 Ил' велико число србства
 К'о што Лазаръ остави.

На Душана Цара землѣ
 Любко свѣтлый спушташъ зракъ,
 Ал' упркосъ твою свѣтилу
 Нѣи покрива судбе мракъ.

Іоште србскомъ сыну ты си
 Горке туге вѣрный другъ,
 И онъ тебе често гледи
 Кадъ надъ среѣнный станешъ лугъ.

Тад' юнаку срце біе
 И ватрено говори:
 О Србіо ты си среѣна
 Ты окове обори!“

Када Црна-Гора пѣва
Авала се одзива,
А гласъ њине пѣсме прати
Горкїй јукъ съ Балкана.

Тужно вели: Малай одломъ
Одъ великогъ Царства тогъ,
Мало число у слободи
Нашегъ Рода јуначкогъ!!

1850. печатано у Шумадинки.

БРАЋИ ПИВНИЧАНОМЪ.

Ниче цвеће кудъ е крвь пливала,
 Гробове е трава обавила;
 Нема трага што се збыло онде
 И ты гледо плавыи неба своде!

И Ваши су гробови обрастли
 Два рођена браца Пивничани!
 Ал' имена нису ондѣ Ваша
 Сунце свако нѣи србству донаша.

К'о мы данасъ, вѣкови ће тако
 Юначеству дивит' се единако
 Нечувеномъ, Браће Пивничана
 Што падоше на топъ душманина!

Умукла е на вѣкъ ясна фрула
 Кою су вамъ Ваша поля чула,
 Србске гусле умукнути неће
 Име Ваше оне пѣват' све ће!

СРБ-ЮНАКУ МИКЛУ.

Ой србскій Юначе рано преминувши
 На полю борбе за свой Родъ и Цара!
 Србинъ е тужио смръть твою дознавши,
 Та жалость и данасъ нѣму срце пара.

У цвѣту живота теби е судбина
 Найсветію дужность дала изпунити,
 И ты си пао, тако е хотѣла
 Ал' твоє Име вѣчно ће живити.

Ако и незна Срб' ни гробъ твой гди е,
 Нити знакъ христіянскій нѣга означава;
 Нит' Люба на нѣм' съ чедомъ сузе ліе,
 Нит' ће знат' потомство гдѣ витезъ почива.

Ал' у срцу Срба дигнутъ е споменикъ
 Когъ време съ временомъ немож' порушити:
 Отаць кадъ умре сынъ му е наслѣдникъ
 Са клетвомъ оцу да ће га чувати!!!

1850. печатано у Срб. Беогр. Новинама.

НА УШЋУ ДРИНЕ

(з. Септ. 1850.)

Гдѣ се Сава съ Дриномъ сретя
 Сродне землѣ дѣли край,
 Тихо плови чунъ маленый
 У Србіе зеленъ гай.

Ту на краю домовине
 Чувства ми се боре садъ; —
 Ту се сретя гласъ слободе
 И невольне браће ядъ. — —

Изъ прошлости лепи дани
 Представляю с' оку момъ,
 Да што Дрина Сава дѣли
 Єдногъ оца бѣше домъ.

Брзе Дрине шумный таласъ
 Доносеѣи тужанъ єкъ
 Одгудъ душу съ боломъ трза,
 Садъ тай среѣанъ ніе вѣкъ.

Ніе! Срце прену съ тугомъ,
 У садашньость враѣа с', ахъ!
 Душаново небо ясно
 Да веѣъ давно скрива мракъ.

Садъ на умни крили погледъ
 Обилази милый Родъ,
 Срце г' прати да потражи
 Гдѣ е ведаръ неба сводъ.

По простору Србства тиха
 Тражи гдѣ садъ блиста зракъ,
 Да с' и мени там' разведри
 Среѣомъ Рода съ чела мракъ. —

Ахъ у лугу тамо мрачномъ
 Нема тамо бѣла дна
 Само тамна ноѣъ безъ зоре,
 Нит' кадъ Србу сунце ся'.

Видимъ тамо србску майку
 Да одъ туге чупа влась,
 Што животу у окови
 Недолази жельный спасъ.

Бѣжи одтудъ съ больомъ срца
 И Божію проси моѣь,
 Да озари тужну землю
 Кою мркла скрива ноѣь.

Робство скоро да замену
 Тамъ, слободе златни дни,
 Мой уздисай къ небу леѣе
 И у оку суза ври.

А ты Творче узри сузу
 Молимъ ти се овдѣ я,
 Узри како горко пишти
 У мукама земля та!

О, оѣели путуюѣемъ
 Указати с' гдѣгодъ данъ,
 Ил' є ова нада сладка
 Єданъ само варльивъ санъ?

Не, о срце заръ у туги
 Забравляшъ Горе край,
 Гдѣ челичной мишцы Срба
 Недосади луне сая? —

Где подъ Церомъ и Аваломъ
 Како ти е срећанъ Родъ,
 Ту слободе дрво цвѣта
 Србъ ужива сладакъ плодъ.

Срећна Земљо! твоє сунце
 Некъ пренесе сестри данъ, —
 И дай Боже да ми желя
 Неостане празанъ санъ!!!

1850. печатано у Войвођанки.

ЧИЧИ, ВИТЕЗУ ЯРКА.

У страшной борби и рики топова
 Чувеный Юначе! судба те поштеди;
 Ал' тежу ранну даде Роду с' нова
 Знаюћи тужно: Умрео у бѣди!

Ахъ то е жребіе србски родолюба
 Предъ коє и ты изаћ'ешъ са тужбомъ; —
 Ал' немой твоємъ Роду да чинишъ прекора
 Кадъ знашъ, — и ранну односи са собомъ.

Смрть твоя срце раздире Србину,
 У нбойзи свою судбу оплакує, —
 Вѣчитый споменъ юначкомъ имену
 У срце Србинъ тепло зарезує.

А споменъ србски велики' юнака
 Душу и срце чудновато крѣпи.
 Спомену хвала те е мишца яка
 Славно се борит' с' душмани свирѣпи.

Лака ти была земля у туђини
 Коя е србскомъ крвлю заливена!
 Често ће Рода кћери и синови
 Залити гробъ твой са топлимъ сузама!!!

1850. печатано у Войвођанки.

НА ГЛАСЪ О БОЛЕСТИ ОЦА.

(у путу.)

Магловит' погледу овогъ дана зраче

Єрь очи мое суза замућує.

У грудма срце тужи и яуче,

Премире стрепи, шта га очекує.

Са края превећъ миле Войводине,

Изъ круга сродны о шта ме позивлѣ!

О Боже мой! ран' є тай ударъ за мене,

Одврати, смилуй се на сузе детинѣ!!

1850.

НА ГЛАСЪ БОЛЕСТИ БРАТА НАЙМЛАЂЕГА.

(у путу.)

Небо мутно ивѣ пада,
 Ништ' то мени нїе сада,
 Мутнїе в срцу моме
 Подъ мрачноме небу томе.

Гдѣ у Дунавѣ Фрушка слази
 И дворѣ Муза гдѣ с' налази,
 Боланѣ Братацѣ лежи тамо
 Сестре нѣму хите само:

Боланѣ отацѣ дома лежи
 Сынку своме заманѣ тежи,
 Майка с' одѣ нѣг' неодвраћа
 Нису дома друга браћа.

Мой наймлађїй милый брате
 Садѣ я водемѣ умрет' за те,

Срѣ то твоѣ нѣжно срце
Утѣшило све бы после.

Ал' за тобомъ — ху Господи!
Недай да ме то зло згоди,
Твоіомъ моѣю буде с' мртви,
Можешъ да ми братъ оздрави.

1850.

ИЗЛИВЪ ЧУВСТВА.

На полю тамо већъ пѣва шева
 Облака зимни и мраза нема,
 И мен' є ведро о хвала Богу!
 (Коме се свагда я молимъ крѣпко)
 Па садъ весела пѣвати могу:
 Доброга оца очима гледамъ,
 Одъ милогъ брата писманце читамъ:
 Честита сестри мило пролеће
 Вели к' оно што ласта долеће,
 И онъ се диже на желѣ крили
 Слушта се овдѣ у нашъ до' милый,
 Руку за руку с' своимъ сестрама
 Ходи за цвѣтемъ овимъ поляма. —
 Лепо є овдѣ, ал' милый брате
 Полѣ кудъ ходашъ болѣ є за те,
 Єрь нѣме цвѣта онако цвѣће
 Коє на єсень увѣнутъ неће,
 Гледай да доста наберешъ тога
 Да будешъ врстный сынъ твога Рода!!

1851.

СПОМЕНЪ ЗА СПОМЕНЪ
МИНКИ В. КАРАЦИЋА.

Врстногъ оца врстна кћери
Прими споменъ срца могъ
У изливу слабе пѣсме
А за споменъ Лица твогъ.

Хвала теби на спомену
Коимъ духу даешъ моѣ
Гонѣномъ одъ ниски душа
Да неклоне садъ у ноѣ.

Кадъ с' гонѣна магла склопи
И духа ми збуни летъ,
Твой ће споменъ тада нѣму
Озарити любко свѣтъ.

Некъ и тебе свагда крѣпи
У свѣтліємъ путу твоємъ,
Да е лепомъ лепе душе
Наклоніо благій Богъ.

МОЮ ФРУШКОЙ-ГОРИ.

Сасвимъ твоимъ любкимъ криломъ

Овей ты ме радости.

Срце тобомъ обаяно

Да мож' пѣсму принети :

Плавимъ бреговима

Лепымъ доляма,

Гдѣ потокъ вруи

Гдѣ изворъ стои ;

Зеленомъ дугу

Птичица кругу,

Поля равнини

Гдѣ с' роса круни,

Цвѣће залива

Да неунива.

У младости овдѣ вѣнце

Савіяти, есте рай ;

Моя Фрушко іошт' ми срце —

Незна желит' другій край.

Кадъ ютро сване

И сунце гране,

Я беремъ цвѣће

За росе веће,

У вѣнацѣ віємъ
 И пѣсму пѣвамъ,
 Юнаку коме
 У Роду моме.
 Кадъ сунце плане
 Мене заклоне,
 Густо сведене
 Гране зелене,
 У тихомъ зраку
 По сунца трагу
 Тражимъ гдѣ чиста
 Вода жубори:
 Све се на ме осмеива
 Поля, лузи, брегъ и до',
 Среѣа текъ є у твоємъ нѣдру
 Мила Мати Природо.

1851.

ЧУВСТВА У ТУЃИНИ.

„Народъ муой драхи гдѣ твое
помънки.“

(Изъ татран. орла.)

Изъ премиле домовине
Изъ средине Рода могъ,
У дальни туѣгъ свѣта
Я се жельно сеѣамъ тогъ.

Садъ на грудви туѣ землѣ
Текъ чувствуемъ шта є Родъ. —
А узъ то ми чувство срце
Притискує тешкій болъ.

Очи суза омаглила:
Кудъ могъ Рода дани ахъ!
Камъ овоме подобіє?
Запыткуемъ часакъ свакъ. —

Накъ се тужимъ на судьбину
Богъ некъ прости овай грехъ;

Я немогу да недигнемъ
Тугуюћи небу екъ.

Роде, Роде, тебе судба
У врло црнъ згрузи мракъ!
После четыръ столѣтія
Юштъ є нѣзинъ штедливъ зракъ!!! —

1851.

Въ нѣмъ ли е утомонъ
 Гдѣ е сеи нѣмъ

II.

Како ли е срце празно
 Томъ ко туѣимъ светомъ ходи,
 Како л' бы се вино' жельно
 Стазомъ коя дому води.

Та е стаза у свомъ свѣту
 Наймилиа овогъ свѣта;
 Срѣ туѣинцу забадава
 И туѣъ цвѣтакъ лепо цвѣта.

Све красоте што вештина
 Мож' съ природомъ садружити,
 То су овдѣ око мене,
 Ал' све могу оставити,

Пакъ с' винути неосврѣх' —
 Стазомъ коя дому води,
 Гдѣ радости и веселя,
 Само срце тек' находи.

III.

Одъ истока зора блиста
 Зора ова зора иста,
 И у миломъ блиста краю
 Кога очи негледаю.

Дивно ли є сада тамо:
 (Да самъ и я среѣна камо),
 Зелени се яворъ, єла
 И топола съ липомъ бѣла.

Дивно с' горе у высъ дижу
 Сводъ да неба мыслишь држу,
 Поточиѣи тихо с' чую
 Крозъ каменѣ како струю.

Гласъ ютренѣг' єчи звона
 До божіегъ смѣрно трона,
 У молитви душа лети,
 Богъ молитву слуша светый.

А крозъ шарно полѣмъ цвѣѣе
 Пастиръ бѣло стадо креѣе,

Свиранѣ му фруле зуй
Те одзывомъ полѣ уи.

Ратаръ с' журно плуга лата
Ручконоша полѣмъ хита,
А изъ ясногъ грла пѣва
Те юнаке, што ихъ нема.

Ал' по грудви ходи землѣ
Нѣиномъ крвлю заливене,
Крозъ слободе ходи цвѣће
На гроб' Ђорђу што пониче.

Тамо, тамо, я бы сада
Душа ми е тамо рада,
Оћешъ ли ме кад' ил' скоро
Тамо наћи плава зоро!!

1851. печатано у Фрушкогорки.

У СПОМЕНИЦУ
МИНКИ В. КАРАЦИЋА.

I.

У туђини именовъ се дичимъ
Србскогъ Рода когъ достойно носимъ;
Нъимъ се дичимъ, а ты с' дика србству,
Єръ му свѣтлашъ образъ у туђинству. —

Далъ, далъ, ништа лепше нїе
Но кадъ любовъ къ Роду срце грїе,
То є накїгъ Србину, Србкињи
Ил' у дому, или у туђини.

II.

И іоштъ єдно: изъ далєка свѣта
Кадъ ти душа отачбини лета,
У Фрушкой се Гори ты остави
И мене се ондѣ ты спомени.

СЕБИ ЗА СПОМЕНЪ

НА 16. МАЙ 1851.

Данасъ га видо кога е давно
 Име по сръбству чувено славно
 Кои е съ дальногъ ал' с' нашегъ неба
 Цѣломе сръбству поносна звѣзда;
 Кои е духомъ и стасомъ сличанъ
 Юначкой Гори с' коіомъ е дичанъ.
 Предамномъ стая к' оно поносно
 Нѣгове землѣ слободе дрво:
 На лепомъ челу престолъ се гледа
 Мудрости, духа, и да е реда
 Обилићевогъ юначства рѣдкогъ
 Владѣтель врѣданъ народа горскогъ;
 Али ахъ стая ко сунце оно
 Кадъ му е зрачакъ къ заоду клоно,
 И само с' прашта са овимъ свѣтомъ
 Ёрь ће быт' скоро за ноћи брегомъ.
 У младомъ оку вечера зрацы
 У души къ свомъ Роду пламена знацы,

То едно съ другимъ! Ахъ юштѣ и сада
 Немогу да се тргнемъ одъ яда. —
 Спрамъ тужногъ зрака твога вечера
 Ори се пѣвче садъ моя пѣсна,
 Да ће на Твое то скоро: С' Богомъ!
 Србство плакати горко за тобомъ.

у Бечу 16 Мая 1851. по долазку моме одъ Пѣ-
 сника Владике Нѣгоша са госп. Вукомъ.

ПРИРОДИ.

Куда се годъ путь мой вѣ
 Нигди мени тако нѣе,
 Ко на тихи усамлѣни
 Твои груди што є мени,
 Мила Мати Природо!

У дубльини своіой оне
 Нескриваю злону коме;
 Нити мрзость нит' гоненѣ,
 Нит' суєтно поношенѣ,
 О свете су груди те!

Када коє чедо твоє
 Те варльиве света боє,
 Кудъ измаме и раниду
 Ког' у првомъ чека виду,
 Ты си Майко Природо!

Непромѣнна, света, блага
 Ты Природо мени драга,
 Дай ми иѣи нѣдромъ твоимъ
 Свагда съ истымъ срцемъ овимъ,
 Пакъ самъ вѣчно среѣна я!

1851. у Фрушкой-Гори.

НА ВИДОВ-ДАНЪ.

Свака зора кадъ разбуди
 Срце изъ сна ноѣнога,
 Та обнавля у нѣмъ споменъ
 Видов-дана сръбскога.

Съ нѣмъ подиже сръбске груди
 Тешки срца уздисай:
 Видов-дане, дане бѣде
 Ты намъ сурва царства сѣй!

А кадъ плава зора сине
 Съ коіомъ свиѣе Видов-данъ,
 Горка туга срце трза
 Гони съ ока благій санъ:

Красный румень руйне зоре
 Осіява мрачанъ ликъ,
 Духъ и срце далекъ с' враѣа
 Одбѣгава людства кликъ.

Крозъ завѣсу садъ прошлости
 Умно око пролази,

На косово бойно полѣ
 Съ боломъ срца одлази:
 Ал' іоштъ сматра у милини
 Витезова србски цвѣтъ
 Царскомъ круномъ озареный,
 Као зоре зракомъ свѣтъ.

О та цостой тако сунце
 Да с' наслади душа ми
 За тренуѣ, па већъ мора
 Горке яде пратити:
 Ніе дуго у ведрини
 Овай србству блисто данъ,
 Црна судба упропасти
 Свеколикій войске станъ.

Владаоца србскогъ войска
 Одъ сви страна диже гласъ:
 Три войводе наша храбра,
 Оставише сада насъ!
 Црне вражде мртва жертва
 Паде Милошъ съ друга два!
 Већъ Видовог-дана сунце
 Србской земли мутно ся.

У тамномъ се лугу кріе
 Издаица Рода свогъ,

А стопе му клетва прати
И потомства іоштъ поздногъ.

Іоштъ Видовогъ дана сунце
На последній славе путь
Прати србства храброгъ Цара
Ал' да рани србску грудь.

При заоду мутнымъ зракомъ
Ой у крви купа се,
Тога дана за вѣкове
Србска среѣа сакри се:

Црна зависть и неслога
Помрачи іой ведаръ зракъ,
Да несине докъ обима
Србска срца злобе мракъ.

Съ дана у данъ крозь вѣкове
Умно око пролази,
Одъ Косова све до данасъ
Люте ране налази.

Србска вила по предѣли
Духъ пѣсничкій проводи,
Аль пѣваню тужна ека
Изобилно находи. —

На Видов-данъ србски с' дуси
Надъ Косово спуштаю,

Вилу коя судьбу прати

За потомство пытаю:

Кадъ ѣду се задовольни

У свѣтъ неба враћати,

И опетъ се у милини

У потомство слазити?

1851. печатано у Седмицы.

ЄСЕНЬ ПЪСМЕ.

I.

Тако дакле о єсени
 Већ се лишће незелени,
 Место тога садъ се жути
 Подъ ногама већ и шушти.
 Првѣй задай ладны уста твои
 Брзо позна земля у промѣни.

Пролећнога цвѣћа неста
 И топлина летня преста,
 Место росе мразъ се бели
 Место цвѣћа стручакъ свелый,
 Суво лишће ветаръ свуда нїя
 Да изтруне на землю одбїя.

Тица немо горомъ лети
 Spreма се већ да одлети,
 И бубица съ лица землѣ
 Spreмила се да изчезне.
 Све то иде изпредъ тебе ладна
 Коя скрши цвѣтъ пролећа славна!

II.

Вы среѣне ласте малене
 Кадъ овдѣ цвѣће опадне,
 Кадъ овдѣ сунце оладни
 И дуне сѣверъ студеный,
 Топліе небо тражите
 Другоме маю леѣате!

Кадъ кодъ насъ зима поплави
 Ко море ледомъ по травѣ,
 И шкрипи горомъ дрвеће
 Сѣверъ се снегомъ залеѣе,
 Вама се поля зелене
 Вы среѣне ласте малене!

С' Богомъ вы ласте, о с' Богомъ!
 Съ веселымъ вашимъ цвркутомъ.
 Леѣайте одъ насъ садъ тамо
 Ал' доѣте скоро овамо,
 Пролеѣе наше донес'те
 И опетъ пѣсмомъ поздравте!!!

Печатано у Седмицы и у Фрушкогорки.

III.

Нема цвѣћа, све увѣло,
 И све реѣ зеленило,
 За њимъ пастиръ стадо креѣе
 Ал' да пасе оно неѣе,
 На планишту своме стадо блеи
 Пастирова фрула тужно зуй:

Айде дома стадо мое
 Пландованѣ преста твоє,
 Разстало се лето съ нама
 Пастиръ с' стадомъ сад' ѣе с' вама
 Поля, лузи, брегови, долине,
 Што сте фрули одзива давале!

Одсадъ гласе фруле мое
 Звижданѣ вѣтра замѣнює,
 А планиште стада цвѣтно
 Завеяѣе небо снежно!
 С' Богомъ поля, и с' Богомъ планиште
 Стадо мора иѣи на зимниште!!!

IV.

Тако дакле труне сада
 Или суво свудъ опада
 Са дрвећа весне лишће
 И прекрасно нѣно цвѣће.
 Време и мразъ ништа непоштеди
 Сва природе красота одлети!

Тако време све односи
 И насъ люде с' землѣ носи,
 Ал' ми за тимъ жао ніе
 Већъ Призренска слава гди е?
 Судба лютѣмъ стужѣмъ уби намъ е
 А пролећѣмъ іоштъ неће да сјае.

1851.

ВЛАДИЦЫ НЪГОШУ.

Са крстомъ, мачемъ, и скиптромъ Пѣсниче
 Изъ тврды стѣна горскієхъ юнака
 Нема те више! Ко да незаплаче?
 Та свак' ѣе свакій коме нїє мрзка
 Немарность за Родъ срце оледила.

Комъ се годъ срце топи у желяма
 А душа тежи за славомъ народньомъ,
 Плакат' ѣе плакат' што мину зарана
 У найславнїємъ полету душевномъ
 Свѣтлећи србству стазу књижевности.

Твой духъ изведе умно Гори сунце
 Да се у сунцу слободе огледа
 Као у чистомъ небу зоре лице,
 А свѣтъ обое съ миномъ погледа
 И душомъ хита данакъ да обгрли.

Ал' кадъ се сунце къ заоду већъ кланя
 Последньимъ зракомъ свѣтъ тихо обастре,
 У срцу чувство какво л' се появля
 Кадъ око съ нѣме на свѣтъ се обазре?
 Ахъ како троне праштаюћа луча!

Када се духъ врати са высина
 Смртноме тѣлу, и съ њиме премине
 Каквољ' насъ чувство тада обузима?
 Сматрамо врстне остатке књижевне
 Неће се знамо њиме умножити!

Надъ гробомъ текъ се подижеду чувства
 Губитакъ учи цѣнити Пѣсника.
 Ты, ты с' быо звѣзда књижевства
 Србскогъ јоштъ тамногъ, рука слабачка
 Сплеће ти вѣнацъ, боли ће ти боли!!!

1851. печатано у Седмицы.

ОВОГОДИШНѢМЪ ПРОЛЕЃУ.

О пролеће мило
 Зашто си се смрзло,
 Камо твое цвѣће
 Кам' да листа веће
 Ту гранчица свака?

О пролеће славно
 Што си тако ладно?
 Кам' ти сунца зрацы?
 Већъ зимни облацы
 Витлаю се свуда!

Пролеће весело
 Што си тако немо,
 Камо да долећу
 Пѣваюћ' пролећу
 Тице са сви страна?

Камо ясна фрула
 Што се досад' чула
 Уз' стадо пастира?
 А садъ тѣтаръ свира
 По гори, по долѣи!

Пролеће, пролеће
 Што те висе свеће
 Одъ мраза одъ леда
 Свуда кудъ погледа
 Тебе тражећ' око?

Ой сунашце мило
 Зашто си намъ скрило
 Твоє миле зраке
 За зилнѣ облаке
 Сада у невреме?

Ср' жао и теби
 Што у гробу лежи
 Нѣгошъ пѣсникъ славный
 Па немож'ш' зракъ сяйный
 Да му на гробъ спустишь?

1852.

ПѢСМА.

(По словачкомъ.)

Соко тица Дунавъ прелетила
 А за драгимъ дѣва заплакала.
 Драгій іой се на сузе одзываетъ:
 Плачи драга, ты не плачешъ сама
 Тамо плаче Родъ и домовина.
 Твоя суза мое срце тишти
 Кадъ Родъ плаче моя душа пишти.
 Твоя суза црной земли капль
 Суза Рода самомъ Богу ваплъ.
 Плачи драга ты си саморана
 Погле и Родъ пріятеля нема. —
 Тужи драга веъ три ево има
 Пуна лѣта нашегъ милованя.
 А Родъ милый любимъ одъ колевке
 То одъ мое я научи майке,
 Одъ бабайка саблю припасати
 И оваку пѣсму попѣвати:
 Лепо-й Любу предъ олтарь водити
 Ал' е лепше за Родъ се борити;

Съ Любомъ животъ текъ до смрти трае
 Бойна слава вѣковѣчно сяе;
 Неприличи юнаку невѣста
 Безъ зеленогъ одъ слободе венца.

1852.

ПѢСМА.

Дѣва зеленъ шимширь брала
 Шимширь пытала:
 „А што си ты шимширь цвѣће
 Увѣкъ зелено,
 Кадъ свакій путь небере те
 Срце еднако?
 Гдѣ девойке данасъ злате
 Твое листиће,
 Стара майка милу снау
 Сутра грлиће;
 А кадъ сея драгогъ брата
 На бой оправля,
 За калпакъ му шимширграну
 Плачућ' задѣва;
 Сръ ко грана одъ шимшира
 Што се одкида,
 Тако драгій братацъ србски
 Одъ свога Рода. —“

МОМЪ РОДУ,

За име езикъ заръ е вѣчна борба
 Теби мой славный Народе, суђена?
 Юче е текъ престала звека
 Мачева бойны за име твоє,

А данасъ новъ ти ратъ се обявлюе
 (Истина правда кои ће рѣшити)
 Одкудъ е едномъ поздравлѣ братско
 Славенска вида теби носила.

А ты му србско срце отварао
 Да дублѣ данасъ осетишъ ударацъ
 Одъ братске руке, коя ти гробъ
 Безстидно копа, имену твоє.

Вара се грдно. Ту ће саранити
 За навѣкъ вѣру на любовъ братинску,
 А за име твоє вѣкови
 И славна дѣла свѣдоче свѣту.

Ако те браћа-дроньцы одѣваю,
 И комадъ землѣ просячки ти дѣле,
 Кадаръ си быо одѣнутъ се златомъ,
 Епоху себи створитъ Неманића.

И изъ темеля уздрмати луну
 Съ народомъ зборитъ научитъ Мађаре; —
 Па слава већа негъ „седамъ Бановахъ“
 А кланятъ Мађару, докъ с' нетрже Србъ.

Поштенѣ веће него међу дроньцыма
 И сужнимъ робов'ма тражити браћу,
 Трубити любви кадъ труби
 Ужасна рата труба, нужда прети.

Кратка е была браћо ваша любовь,
 Ал' срећно време и вама и нама. —
 Вай! што га крв-рѣка прогута
 А сунце мира заваду донесе!

СВЕ ПРОЋЕ.

(Нешто по Хердери.)

Негнѣви се што пролети
 Дивно ято соколова,
 А око се ненасити
 Гледећ' шарна крила њина,
 Знај да тако хита све
 Собомъ носи наше дне.

Као горомъ гласъ славуя
 Вѣтаръ хитри што развее,
 Тако свака радостъ овдѣ
 Буде, ал' е брзо ние,
 Све што вече односи
 Сутра јутро неноси.

У небесномъ строю нагло
 Весна, зора изчезне
 Полѣмъ шарно цвѣће росно
 Брзо свене, опадне!
 Ёсень за часъ сметне ахъ
 Весне миле листакъ свакъ.

И младости цвѣтне руже
 Што имаю златне дне
 Кадъ насъ лепи снови круже
 О да вѣчно остане!
 Ал' с' летеће сенке то
 Летеће в благо то!

Што чаробно духъ занима
 Самы муза свѣтлый хоръ,
 И умилный изгледъ свѣта
 Што младости мами взоръ,
 Ахъ на жиѣна скоро стази
 То волшебство пролази!

Све живота време носи
 И у вѣчность одвлачи,
 А човека саморана
 Ближе гробу довлачи,
 После капль радости
 Алъ у мору горкости.

Изъ извора душе свое
 Пѣваць кити пѣсмомъ свѣтъ,
 А свѣтъ прима едну, другу,
 Ко съ бокора руже цвѣтъ,
 А непоня да ѣ то цвѣће
 Комъ с' невраѣна пролеће. —

Већъ весело узхићено
 Стане листке примати,
 А непоня да то пѣвацъ
 Зачне животъ кидати;
 Ено с' црни бокоръ младъ
 Ен' у гробу Нѣгошъ Рад!

И мени ће проћи дани
 У поднеб'ю овоме,
 У прошлости быти дальни,
 Я у краю другоме,
 Сећати се неба тогъ
 Изъ свегъ срца србскогъ могъ!

у Београду на Аранђелов-данъ 1852.

ОПРОШТАЙ

15 НОВЕМБРА 1852.

Зора свиће ето дана
 Садъ ћемо се разстати
 Земљо мои прадѣдова
 Земљо пуна спомена!
 Гдѣ с' Душановъ барякъ вѣо
 Са страотомъ душман'ма,
 А Србъ подъ њимъ весо быо
 И славѣо Бога свогъ.
 Гдѣ се пѣсма Кралѣвића
 Крозъ лугове орила,
 Снажна рука Обилића
 Цар' Мурата заклала.
 И Косово, кою ранну
 Майка чеду предае,
 Да на землю како ступи
 Гдѣ га тишти познае.
 Од'кле деспотъ с' Богомъ рече
 Отечеству рођеномъ,
 Да с' са србскимъ врагомъ бѣе
 У саюзу съ туђиномъ. —
 За њимъ мрачни осталисте

Вы премили брегови,
 А садъ златне будућности
 Дижете се холмови,
 Ты развѣяшъ опетъ крила
 Земльо пуна спомена,
 А юнака опетъ новы
 Блистаю се имена:
 Кнезъ Алекса и Бирчанинъ,
 Айдукъ Велько, Чарапићъ;
 Мишаръ, Дубль и Морава —
 Тешанъ, Чупићъ, Алексићъ;
 Ђорђе Милошъ кои твоє
 Уздрмаше синцире,
 На небу се новомъ твоє
 Као звѣзде блистаю;
 Преоднице твога сунца
 Што т' разтопи окове,
 И просвѣте любкимъ зракомъ
 Огрева ти сынове!
 О дижи се и напредуй
 Земльо пуна спомена,
 У дизаню новомъ твоє
 Стара тражи времена! —
 Ето сунце већъ огрева
 Твоє златне вр'ове,
 Кои ћеду сутра мени
 У дальини да с' плаве;

А овде ми често погледъ
 Чуднымъ чаромъ мамили,
 И у лепшой будущности
 Са духомъ се сретали. —
 Садъ с' сузама с' Богомъ! с' Богомъ!
 Земльо мени милена,
 Дѣца твоя у слободи
 Од' садъ до вѣкъ пѣвала!!!

У ЄДНОМЪ ВѢНЦУ ОДЪ ЛЮБИЧИЦЕ
СВОІОЙ ПРІЯТЕЛЬИЦЫ МИНКИ.

Као вѣнаць одъ роснога цвѣћа
Твоя некъ є у животу срећа.
Као што те мило любичица
Зауоставля кодъ свои чбуница,
Тако име сниже ти врстица.

1853.

МОЛИТВА.

О Ты Боже безконачный
 Призри на ме са высина!
 Твоя милость прама людій
 Ёсте увѣкъ неизмѣрна.

Когъ уцвѣли земля ова
 Ты га Творче тѣшишь небомъ,
 Выше бѣда земногъ быѣа
 Душу дижешъ томъ утѣхомъ.

Моя с' душа къ Теби диже
 Очи траже небо твоє,
 А на ову бѣдну землю
 Само каплю сузе мое.

Овдѣ свако добро дѣло
 Текъ сретаю бѣде само,
 С' тога свака лепа душа
 Рано тежи къ Теби тамо.

Я се Теби молимъ Творче
 За овай свѣтъ то єдино,

Докле живимъ да поживимъ
Теби само я угодно.

Да я могу у невољи
Твоє име свагда звати,
И овако у молитви
Своме срцу олакшати.

1853.

Ю Т Р О.

Красно е ютро
 У Фрушкой-Гори,
 Кад' с' иза брега
 Сунце помоли.

Высоки брези
 Румене с' красно,
 Крозъ гранѣ сунце
 Блиста се ясно.

Ютреня роса
 На цвѣћу шарномъ,
 Ко бисеръ трепти
 Предъ сунца зракомъ.

Свудъ пробуђене
 По гори тице,
 Пѣваю сунцу
 Своє пѣсмице.

А стадо блеи
 Доломъ ил' брегомъ,

Узъ нѣга пастиръ
Са фруле екомъ.

Зелено полъ
Оживи свѣтомъ,
И разлеже се
Любко са пѣсмомъ.

Кићене неве
Ил' младе моме,
Те ручконоше
Ратару своме.

Дай с' и ты чути
У томъ жубору
Гдѣ све и дрва
У славу ромору

Великомъ Богу,
О лиро моя!
Богу у славу
И пѣсма ова.

ПѢСМЕ УДАЛЪНОГЪ. *)

I.

Туђе земль я пролазимъ
 Но залудъ е савъ мой трудъ;
 Съ тугомъ далъ све полазимъ
 Коя ми е вѣрный другъ.

Мой уздисай горкій ахъ!

Ово ахъ!

Нека чуе Србинъ свакъ.

Сузнымъ окомъ кудъ погледимъ
 Све е мени пустиня,
 Милу землю еръ невидимъ
 Што е раю подобна.

Срце мое пыта гди?

Увѣкъ гди?

Мила земльо гди си ты?

Далеко е она сада

Я ова' туђинъ Боже мой!

*) Ове су пѣсме сложене по тугованю изъ писма
 ма брата удалъногъ.

Домовино моя драга
 Знаш' ли гдѣ є сынъ садъ твой?
 Плачуѣ' у туѣъ оде край
 У туѣъ край
 Домовино моя вай.

Ой таласи кои съ вама
 Томъ предѣлу одплови
 Тай неками са сузама
 Домовину поздрави.

Некѣ однесе браћи єкѣ,
 Овай єкѣ:
 Да мой вене младый вѣкѣ!

II.

На далекомъ югу
Брегови се дижу,
У китнястый вѣнаць
Чаровито нижу.

Брегови су они
Могъ домаћегъ края,
Ой брегови златни
Мога негда рая.

Рай и срце мое
Остало е тамо,
А странаць е бѣданъ
Дошао овамо,

Са грудима пунимъ
Чезнуће болъ,
Са жельомъ вратит' се
У домаће полъ.

Ова ми е желя
Свакимъ даномъ већа,

Да ме ахъ ненађе
 У нъой смртна свећа,
 Ёрь е свакій странаць
 У свѣту жалостанъ,
 А ванъ дома свога
 Текъ мртавъ несрећанъ. —

III.

ПОЗДРАВЪ.

Зелени се гора у край мора
 По гори е путникъ ловъ ловіо,
 Ловъ ловіо и Бога молю:
 Дай ми Боже данасъ на уранку
 Да уловимъ сивога сокола,
 Лепо бы га окитіо тужанъ
 Не бисеромъ већъ моимъ сузама,
 И посло га югу далекоме
 Да однесе одъ срца поздравлъ,
 Земли оной гдѣ самъ се родіо
 Роду драгомъ одъ когъ самъ-с' одбіо
 И по туђемъ заишао свѣту.
 И да види измеђъ кршны гора
 Бѣли ли се домъ мога детинства,
 Имал' кога изпредъ дома мога,
 Гледа-л' когодъ за пловећимъ сунцемъ,
 И помышля-л' на којой самъ страни? —

Юштѣ да каже домовини майки
 Да се путникъ уморіо люто,
 Те бы желанъ починуо тужанъ
 Гдѣ у ладу Єловогъ дрвећа
 На нѣдрима домовине драге.

IV.

Юштѣ єданпутѣ ахѣ да ми є
 Да милєный край углєдимѣ,
 И єданпутѣ юште само
 Да на мою землю ступимѣ.

Што годѣ моимѣ я называмѣ
 Остало є мени тамо,
 А я самцатѣ у туѣини
 Гдѣгодѣ доѣмѣ пытамѣ: камо?

Све што очи мое виде
 Одговара на то мени:
 Гдѣ ты ниси тамо тамо,
 Ты си овдѣ у туѣини.

У туѣини! како л' слаѣе
 Звони рїєчь: у дому самѣ,
 А како се сѣ боломѣ вели:
 Одѣ могѣ дома далеко самѣ.

Кадѣ се коя самномѣ лаѣа
 Гдѣ одѣ края отискує,

Тада моє тужно срце
 Съ ньомъ бы дому да путує.

Ошелъ жельный сванутъ данакъ
 Да се коя лаѣа крене,
 Съ удалънымъ да с' любльномъ
 Отачбине краю сврне!

У.

В' чужиноньцѣ загибаю
 Марно жиће иде,
 За родинув' поглядаю
 Ахъ дежъ она де?

Новини.

Изъ пріятнолѣпогъ поля
 Домъ отчинства гдѣ е драгъ
 Срце тамо оставлѣно
 Съ боломъ с' на туђъ стае прагъ.

Поднебіе туђе само
 Мутанъ странцу ведри взоръ,
 Кадъ му чезню нада блажи
 Домовину видит' скор'.

Умомъ брзо пролазећи
 Дане, лѣта, брегъ и до!
 Па у драгой домовини
 Дае Богъ животъ быће то.

Ал' крозъ судбе мутный облакъ
 Кадъ недопре око тамъ,
 У чезвѣню и у туги
 Данъ протиче, свлада санъ.

С' дана у данъ с' нови яди
 Нађе странца сунца зракъ;
 Странаць свуда, а све далъ
 Коима є міо драгъ.

У растанку и дальни
 Рани срце любовъ ахъ!
 У спомену радость стару
 Заборавность нема махъ.

Нит' дальина мож' отиснут'
 Отачбине драгій ликъ,
 Нит' у срцу угушує
 Гласъ за родъ свой туђій кликъ.

Тамный западъ што увіяшъ
 У одежду ноћи све —
 У момъ срцу ка'но зора
 Любовъ къ Роду свѣтли, гле! —

1853.

СРБІИ.

Одъ земаля славногъ царства
 Што пропаде на Косову,
 Богомъ прва ты с' позвана
 Да развієшь славу нову.

Горке судбе тамногъ мрака
 На твоємъ драгомъ небу неста,
 Ту потомка Лазаревогъ
 Вапіюћа суза преста.

Са слободе дичнымъ вѣнцемъ
 Ты си данась украшена,
 Пак' си лепа ко невѣста
 Предъ олтаромъ усрећена. —

На глави ти круна трепти
 Увієна славе вѣнцемъ,
 Єрбо си є предобила
 Твоіомъ снагомъ и десницомъ.

Свакій каменъ єсте име
 Кога сына срца твога,

Што с' боріо за слободу
Отечества милогъ свога.

А с' тога си свуда дична
Земльо драга Србу свакомъ!
И гдѣ Србинъ іоште страда
Онъ се съ твоіомъ тѣши славомъ. —

Надъ слободне горе твое
И просвѣте сунце стигло,
Младо стабло прамъ нѣга е
Повысоко гране дигло.

Готовъ свакій и умрети
По примѣру оца свога,
У свакомъ се подмладіо
Србинъ вѣка Ђорђевога. —

Будућности лепа зора
Можел' быти да то ніе?
Есть. А Бож'е благо око
Некъ надъ тобомъ майко бдіе!!

На Св. Первозваногъ Андрію 1854. Печатано
у Шумадинки.

ГЛАСИ ОДЪ ЮГА

ГОРИ-ЦРНОЙ.

Горо-Црна майко одъ юнака
 Да ліпа што дочека данка,
 Да оправишь твоє соколове
 Твоє сыну, Князу у сватове,
 По њевойку одъ племена твога!

Юштъ одъ сына Црноєвићъ кнеза
 За ту радость твоє срце незна:
 Све си у бой дѣцу опрavlяла
 И ратны се звуцы разлежала
 За слободу поносити твою.

А садъ ютра румене се зрацы.
 На веселѣ вію се баряцы,
 И меѡаю пушке на све стране,
 Све устало на ноге лагане
 На веселѣ своє миломъ Князу.

Благо теби майко одъ юнака
 Рад' ліпа што дочека данка,
 Да подъ круномъ твога женишъ сына
 А юнака лаворомъ кићена
 Изъ бореня за слободу твою.

Юнакъ дичанъ са своимъ Народомъ
 Прославлѣнымъ подъ бойномъ заставомъ
 Вѣнаць метну Србкинѣи на главу
 Теб' на радость, а себи на славу
 А на поносъ Роду васцѣломе;

Еръ када е борити се врѣданъ
 За слободу Србинъ башъ до еданъ,
 Чудно б' было да онъ кѣри нема
 Коя есте тог' престола врѣдна,
 Когъ е Србинъ съ крвлю основао! —

Богъ да живи твогъ Княза Данила!
 И княгиня Даринка живила!
 Богъ нека ихъ съ любви подари
 Међусобномъ, и съ народнѣи дари:
 Любавъ, вѣрность Поглавару своме.

Твое сунце све яснѣ было,
И надъ тобомъ Бож'е око бдило!
Богъ нека намъ у слави сохрани
Тебе сръбскій поносъ на той страни
И сынове твое соколове!!!

На Сретеніе Господнѣ 1855.

ВѢЧНЫЙ СПОМЕНЪ

МАТЕРИ МОЮЙ ЄЛИСАВЕТИ СТОЯДИНОВИЃА УМРЛОЙ
НА ЦВѢТНЫЙ ЧЕТВРТАКЪ 1855.

Мати моя! на то сладко име
Данасъ ми се нико неодзыва,
Кудъ годъ ходимъ, нико, нико, нико,
Єрь ми майку немый гробъ покрива!
Гробъ нечує яуканъ тужно
Али зове да с' надъ нымъ яуче,
Гробъ нетражи никога одъ свога
Ал' свогъ срце съ яукомъ привуче;
Гробъ непыта тко ти ту почива
Али гласе изъ срца изкида,
Да наричешъ шта си изгубіо
На томъ свѣту да ненаѣшъ нигда.
Майко моя на твоємъ гробу ладномъ
Збогъ когъ тамни савъ свѣтъ предамноме
Срце пишти, горке сузе каплю,
Што т' изгуби я на свѣту томе
Ону нѣжну, ону добру Майку,
Мудрогъ брижногъ оногъ наставника,

Узъ оца намъ труде и старанѣ
 Да ти деца буду Роду дика. —
 Ону Майку коя е знала дивно
 Како треба Србчадь одранити; —
 Ону Майку коя е умела
 Сву врлйну наука цѣнити.
 Мати моя, сви сынови твои
 Изъ тогъ свѣтлогъ храма изилазе,
 Врстной Майцы рано преминувшой
 Съ горкомъ тугомъ гробъ ѣе да полазе,
 На комъ едногъ данасъ сузе каплю,
 А двоица у далекомъ свѣту:
 У Будиму, Америки дальной
 Миле Майке смрът ѣе чути клету.
 Мени съ тобомъ моя сладка Майко
 Шта е съ овогъ исчезнуло сунца,
 Шта покрива, шта вѣчно сакрива
 Црна ова надъ тобомъ земљица
 Самъ Богъ знаде, ербо сузе ове
 Текъ су само премалени знацы,
 Горке туге што ми срце пара
 Што се твои угасише зрацы!
 Мати моя редко бы се пѣсма
 Твоє ѣерке по србству кадъ чула
 Да незнаде ты цѣнити дара —
 Да Родъ ниси любила и сама.
 Зато съ лиромъ данасъ кукамъ овдѣ

На твоѣмъ гробу покрай свете цркве,
 Да ти име изъ гроба изнесемъ
 Да га не дамъ у обычне мртве —
 Успомене да ти с'вѣмъ вѣнацъ
 Ёрь самъ млогій покрай тебе свила
 Роду моме, — садъ предъ Родомъ теби
 Као што си врстна заслужила!!!

На ускрєсъ 1855.

Ц.

Мати! Мати! опетъ вичемъ

Ово сладко име я,

Али Майка ниодкуда

Недае ми одзыва!

Гдѣ е Майка кадѣ нечуе

Тако ясный чедѣ гласъ?

Яо Майку-й удалю

Неизбѣжный смрти часъ!

Неизбѣжный али рано

Дошао е у нашъ домъ,

Гдѣ е Майка іоштѣ требала

Скоро свакомъ чеду свомъ. —

Нѣжна Мати твоѣ срце

Нечувствуѣ ништа садѣ,

А край твоѣго гроба оѣ

Да т' помори дѣцу ядѣ.

Како неће, добра Мати!

Кадъ намъ съ тобомъ оде све,
Па за тобомъ свима жалость
Црнымъ зави младе дне.

Другій данъ ускрса 1855.

НА СМРТЬ

ЄДНОЙ ЛЕПОЙ СЕОСКОЙ ДЪВОЙЦЫ УМРЛОЙ

2. МАРТА 1855.

Твое се друге купе
 Ой лепа дѣво ты,
 Рузмаринъ цвѣће сваку
 Кити зеленый.

Подъ вѣнцемъ и ты млада
 Дочека данасъ све,
 Али не као нева
 Свате киѣне.

А свакій сузе рони
 На какавъ идешъ путь,
 Кадъ с' звона гласи рое
 И майка біє грудъ?

Свенуо то є цвѣтакъ
 У Маю вѣка свогъ,

Смрти га ладна рука
 Са свѣта скиде тогъ.

Сузе га свию прате
 Ёрѣ лепа душа бы,
 Пакъ се и Богу самомъ
 На небу омили.

ЦРНО ПРОЛЕЋЕ.

Зима прође, съ ведрогъ неба
Благо сунце гріе,
И развія зеленило
Землю да увіе.

Пролеће се любко смеши
На увела поля,
Новый листакъ одъ подашногъ
Прима брегъ и доля.

Све што люга зима стлаци
Іоштъ лепше повраћа;
Ал' се мени свомъ лецотомъ
У црно обраћа:

Оно нађе место єдно
Когъ небыя пріе,
А на коме моя суза
Жалостна се ліе.

И то место пролеће є
 Обвило зеленымъ,
 Ал' предъ моимъ мутнымъ окомъ
 Прелива се црнымъ.

Майка моя ту почива
 Некъ пролеће цвѣта,
 Веселога могъ пролећа
 Съ овимъ гробомъ неста.

Комъ пролеће разцвѣта се
 А онъ бере цвѣће,
 У китнястый вѣнацъ віє
 Ал' - да на гробъ меће

Пролеће є томе црно
 Црни су му дани,
 Єрз свудъ му є предъ очима
 Онай брежчиѣ тамный.

На ружичало 1855.

ПОСЛЕДНѢ ВРСТЕ.

Некъ сунце сія, некъ цвѣће цвѣта
 Сва моя мила некъ краси мѣста,
 Али за мене изчезло све є,
 Ни нашто душа с' моя несмеє.

Осеѣаня є усало море
 Коимъ є срце бродило мое,
 А рѣка сада друга се пружа
 Изъ кое само извире суза.

У ньой се сунце живота мога
 Са свога свода іоште нискога
 Огледа мутно, єрѣ нѣно име
 Зове се жалость! Тешко томъ сѣ нѣиме.

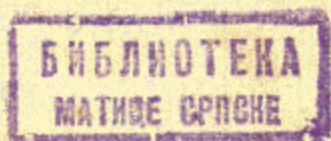
Подъ томъ теготомъ мой животъ струку
 Скршеномъ личи, а у свомъ кругу
 Као да мени овога свѣта
 Сѣ горкошѣу судба само долета.

Знамъ одкудъ такве донашашъ гласе, —
 Само се срце жалув на се
 Што неустегну у себи чувство, —
 Али кадъ съ жаромъ обима србство. —

Срећно некъ си ми ты србство навѣкъ!
 Ово е овогъ могъ живота одекъ;
 Сръ су пѣсама умукли гласи
 Како су ми 'вакви настали часи.

Срећа ти была лепа ко ружа,
 Па нека судба мен' пеленъ пружа —
 Кадъ ће и душа срећна ми быти
 Ако ми срећа твоя гробъ кити!

12. Юлія 1855.

...
...
...
...
...

...
...
...
...
...

...
...
...
...
...

...
...
...
...
...

...
...
...
...
...

Y. J. J. J.

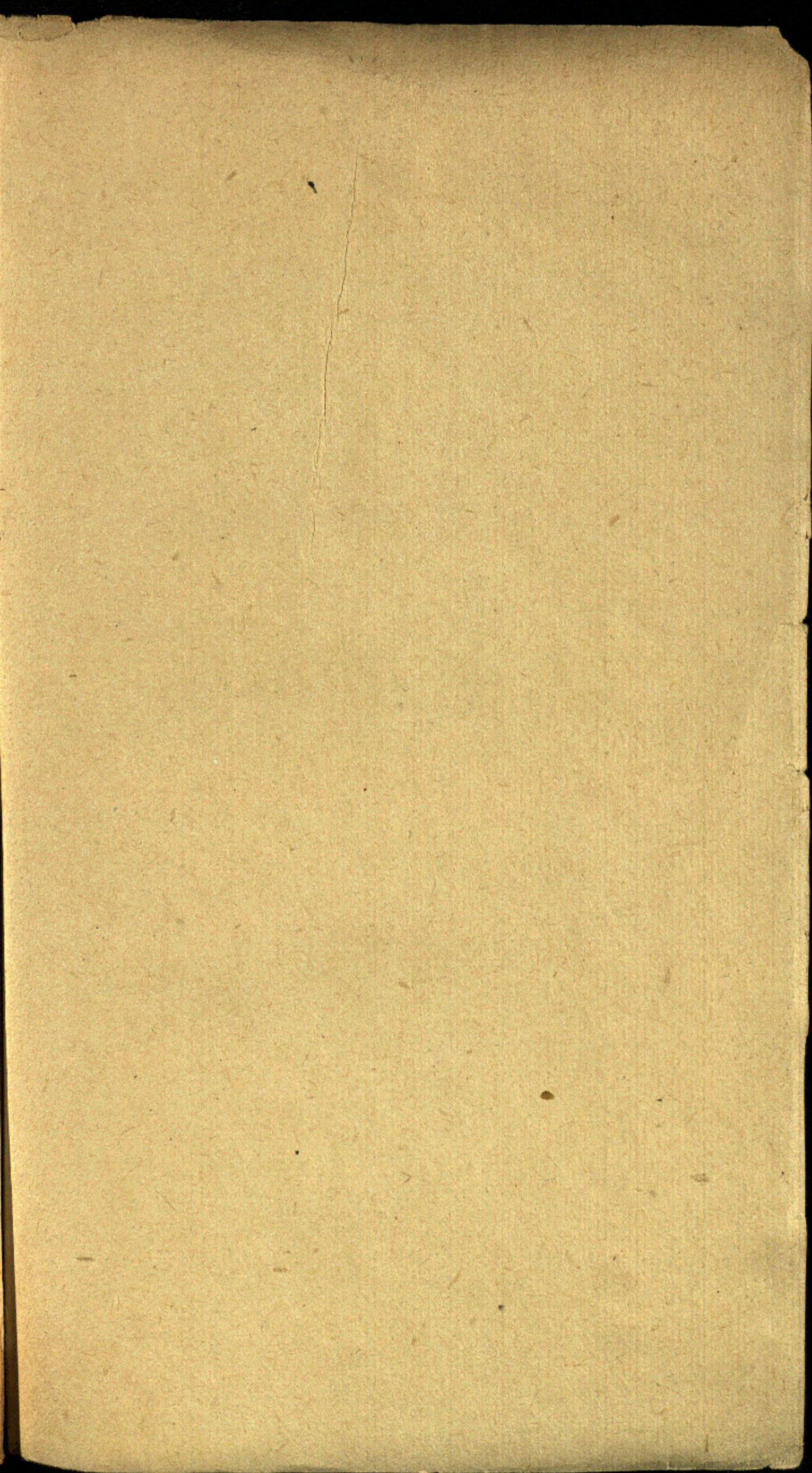
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1888

У ЗЕМУНУ.

КНИГОПЕЧАТНЯ І. К. СӨПРОНА.

—
1855.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P₁₉ Cp 1565/2.1

У ЗЕМУНУ.

КНИГОПЕЧАТЊА І. К. СОПРОНА.

1855.